

اولویت
اقتصادی
دولت چیست؟حسین راغب
اقتصاددان و استاد دانشگاه

یکی از اولویت‌های اصلی اقتصادی دولت در شرایط کنونی باید تثبیت اقتصاد کلان باشد، چراکه فعالان اقتصادی در حال حاضر با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستند و تا زمانی که این مشکلات از طریق روش‌های علمی و اصولی حل نشوند، نمی‌توانیم انتظار رشد اقتصادی و در نهایت توسعه همه‌جانبه کشور را داشته باشیم. مقصود از تثبیت اقتصاد کلان، تداوم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تقویت بخش تولید است که این روزها با مشکلات بسیاری مواجه است. باید توجه داشت فعالان اقتصادی روز به روز امکان فعالیت در بخش تولید را از دست می‌دهند و دامنه‌های فعالیت آنها مدام محدود و محدودتر می‌شود. در عوض می‌بینیم که فعالیت‌های سفته‌بازانه و به‌دنبال آن فساد گسترده‌ای دامن‌گیر اقتصاد کشورمان شده است؛ از این رو باید گفت بازگرداندن شاخص‌های اقتصادی به سطحی که امکان بقا و رشد تولید را ایجاد کند، باید محور سیاست‌گذاری‌های اقتصادی باشد. نکته مهم دیگری که باید مد نظر مقامات اقتصادی قرار گیرد، تقویت پول ملی است. حفظ ارزش پول ملی نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای بازی می‌کند، چراکه رشد تولید ملی و ارزش ریال به‌صورت تنگاتنگی با یکدیگر در ارتباط هستند؛

از همین رو است که باید اصلاحات اساسی در نظام بانکی و مالیاتی صورت بگیرد، به‌نوعی که فعالیت‌های سوداگاری و سفته‌بازی بسیار پرهزینه شوند و در عوض فعالیت‌های مولد و بخش تولید نیز مورد حمایت دولت قرار بگیرند تا تولید بالاترین بازدهی اقتصادی را نسبت به سایر بخش‌های اقتصادی داشته باشد. صدالبته در این بین باید فعالیت‌های سوداگرانه به‌قدری هزینه بالایی داشته باشد که عرصه تولید بتواند نفس بکشد و با فراغ بال به کار خود ادامه دهد. همان‌طور که گفته شد این موارد بدون انجام اصلاحات در نظام مالیاتی و بانکی امکان‌پذیر نخواهد بود، به‌نوعی که منابع در اختیار نظام پولی و بانکی به سهولت‌ترین و آسان‌ترین شکل ممکن در اختیار بخش‌های تولیدی کشور قرار گیرند تا این قسمت از اقتصاد کشور تقویت شود. در صورت تحقق این اصلاحات، به‌طور طبیعی شاهد افزایش میزان اشتغال در سطح کشور خواهیم بود که در نتیجه می‌تواند منجر به افزایش سطح کیفی زندگی شهروندان نیز شود؛ از همین رو است که بارها نیز تاکید شده که اصلاح در بخش‌های پولی و بانکی و مالیاتی کلید حل مشکلات اقتصادی در کشور ما است. به بیان دیگر سیاست‌های روسای دولت در شرایط حاضر باید در جهت تثبیت وضعیت اقتصاد کلان کشور باشد تا در نهایت افزایش سطح کیفی زندگی مردم را شاهد باشیم. مسئله دیگری که باید از سوی رئیس‌جمهوری مدنظر قرار گیرد، بحث اعتماد عمومی است. گاهی برخی دولت‌ها نتوانسته‌اند مسئولیتی که قانون برعهده آنها گذاشته را به‌درستی انجام دهند، به همین دلیل به‌تدریج سرمایه اجتماعی که همان اعتماد عمومی است خدشه‌دار شده است. برای حل این مسئله هیچ راه چاره‌ای نیست، جز رجوع به قانون اساسی و تکیه بر اصولی که در قانون آمده است. برای مثال اتفاقاتی که در بازار بورس شاهد بودیم، آسیب‌های بسیار جدی به اعتماد عمومی وارد کرد، چراکه دولت دائم مردم را به حضور در این حوزه تشویق و مدام از بازدهی بالا در بورس صحبت کرد تا مردمی که نگران از بین رفتن ارزش ریالی دارایی‌های‌شان بودند سرمایه خود را وارد این بخش کنند. اما هر فعال اقتصادی که اندکی با بازار بورس آشنا باشد می‌داند که هیچ سودی در این حوزه طعمی و تضمینی نیست. این بازار برپایه رقابت استوار است اما دولت این موارد را در اوایل سال ۹۹ به مردم نگفت و مدام تبلیغ بازدهی بالا در این حوزه را کرد. حالا به روزی رسیدیم که می‌بینیم بازار را روند اصلاحی مواجه شده و مردمی که به امید سودهای کلان وارد بورس شده بودند، بی‌اعتماد و دلزده هستند. نکته دیگر این است که بازار سهام تحت تاثیر رشد ظرفیت‌های تولیدی ممکن است دچار نوسانات شدید هم شود اما در بازار بورس و اوراق بهادار تهران به‌دلیل دستکاری شاهد رشدی بی‌رویه و عجیبی بودیم که حتی برخی را ترغیب به فروش ملک و خانه کرد تا به امید کسب سود وارد بورس شوند. این افراد امیدوار بودند در چند ماه بتوانند سرمایه خود را چندین برابر افزایش دهند؛ سرمایه‌هایی که اگر با کم‌اطلاعی سهامداران در معامله همراه بوده در روند کاهشی قرار گرفت و در نهایت سودی جز بی‌اعتمادی به همراه نداشت.

در بودجه

۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

استقرار

نداشتیم

سخنگوی ستاد لایحه بودجه ۱۴۰۰ درباره تامین مالی منابع بودجه در عملکرد امسال و پیش‌بینی لایحه سال آتی، گفت: هیچ گونه استقراری از بانک مرکزی انجام نشده و منابع موردنیاز از محل انتشار مالی اسلامی و استفاده از ظرفیت بازار سرمایه انجام خواهد شد.

به گزارش ایرنا از سازمان برنامه و بودجه کشور، مژگان خانلو در تشریح برخی ایرادات مطرح‌شده در لایحه بودجه ۱۴۰۰ از جمله کسری بودجه، بیش‌برآوردی درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام، کسری تراز

بانک و بیمه

عملیاتی و اصلاحات ساختاری، اظهار کرد: باید توجه شود تورم موجود در اقتصاد کشور از ناحیه فشار هزینه، رکود فعالیت‌های اقتصادی و افزایش هزینه‌های تولید است؛ در این شرایط، اتخاذ سیاست‌های مالی انقباضی موجب تشدید رکود تورمی خواهد شد.

سخنگوی لایحه بودجه ۱۴۰۰ یادآور شد: در ۲ سال گذشته و به‌واسطه تحریم‌های شدید اعمال‌شده در حوزه صادرات نفت خام و کاهش ورود ارز به کشور که با تکانه ناشی از شیوع ویروس کرونا و

درآمد سرانه ایرانیان در یک دهه اخیر ۳۶ درصد کاهش یافت

تورم همچنان در آمد را می‌بلعد

با بررسی آمارهای بانک مرکزی در زمینه میزان درآمد سرانه ایرانیان از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ می‌توان دریافت که درآمد شهروندان ایرانی ۳۶ درصد کاهش یافته که به‌معنای افت قدرت خرید است. البته آمارهای غیررسمی از سرانه درآمد سال ۹۸ حاکی از کاهش این شکاف عظیم است اما این کاهش به‌میزانی نیست که توانسته باشد تاثیر مثبتی روی معیشت طبقه متوسط و دهک‌های پایین جامعه بگذارد. از طرفی هم کارشناسان معتقدند این کاهش درآمدها تبعاتی مانند کاهش میزان راندمان و بهره‌وری داشته که باعث کاهش تولیدات داخلی نیز شده، این در حالی است که همواره بر لزوم تقویت تولید تاکید شده و بسیاری این امر را کلیدی برای حل مشکلات اساسی اقتصاد کشور می‌دانند. کارشناسان حوزه کارگری نیز بر این باورند که دولت نمی‌تواند هزینه‌های خود را همگام با نرخ تورم افزایش دهد اما انتظار داشته باشد نیروی کار دستمزد به‌مراتب کمتری دریافت کند و همان بهره‌وری سابق را داشته باشد! این فعالان صنفی معتقدند برای حل این بحران دولت باید به‌جای فشار آوردن به کارمندان و کارگران، در هزینه‌های جاری خود صرفه‌جویی کند.

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس

مرکز پژوهش‌های مجلس در پایان ۸ ماه ابتدایی سال ۹۹، ۵۰ درصد تغییر اصلی اقتصاد ایران را مورد بررسی قرار داده است. در این گزارش به مسواری همچون کاهش ۳۴ درصدی درآمد سرانه در سال جاری نسبت به سال ۱۳۹۰، سهم ۵۰ درصدی تحصیلکرده‌ها در جمعیت بیکاران، مصرف ۲۷ برابری گوشت برای دهک دهم نسبت به دهک اول و... پرداخته شده است.

وضعیت تولید در دهه ۹۰

می‌توان گفت تولید ناخالص داخلی در هر جامعه‌ای از اهمیت بالایی برخوردار است، چراکه بیانگر حجم اقتصاد آن کشور است. با شوک‌های وارد شده به

اقتصاد ایران در سال ۹۷ و ۹۸، حجم اقتصاد کشور حدود ۱۱ درصد نسبت به سال ۹۶ کوچک‌تر شد. مثبت شدن رشد اقتصادی ایران در فصول پایانی سال ۹۸ امید بود که اقتصاد ایران از شکر رشد منفی رهایی پیدا کند اما با شیوع کرونا این امر میسر نشد؛ با این حال ظاهراً در سال ۹۹ قرار است اقتصاد ایران پس از ۲ سال از رشد منفی رهایی پیدا کند. رشد اقتصاد ایران در سال ۹۹ با نفت حدود ۰.۵ درصد و بدون نفت حدود ۰.۸ درصد برآورد شده است. همچنین درآمد سرانه هر ایرانی در سال ۹۹ به حدود دوسوم درآمد سرانه سال ۹۰ می‌رسد.

حقوق همیشه عقب‌تر از تورم است

این هستیم که نرخ تورم نسبت به میزان افزایش حقوق کارمندان و سایر مشاغل بسیار بالاتر است و معلوم نیست چه زمانی قرار است این نسبت به میزان معقول و منطقی برسد؟ اگر این روند ادامه داشته باشد، هیچ زمانی امکان برابری میزان افزایش حقوق با نرخ تورم را نخواهیم داشت.

تنبلی دولت

ارکانی با انتقاد به نحوه عملکرد دولت، به **تنبلی** گفت: از طرفی هم پرداخت همین میزان حقوق برای دولت بسیار سخت است و امسال هم برای پرداخت حقوق کارمندان با مشکل مواجه شده است. پاسخ مجلس به این وضعیت این است که دولت باید تنبلی

سیاست روزمرگی

پایان بودن تحریم‌ها و همه‌گیری بیماری کووید ۱۹، بیان کرد: همان‌طور که گفته شد نه دولت و نه مجلس برنامه‌ریزی درستی برای استفاده از دو فرصت پسانتحریم و پساکرونا ندارند و اگر به همین شکل ادامه دهند، قطعاً شاهد بدتر شدن اوضاع هم خواهیم بود. فقط به فکر این هستیم که امروز و فردا را چگونه به پایان برسانیم اما برای تدوین برنامه‌ای دقیق هیچ اقدامی نمی‌کنیم. در حالی که دفتر کرونا و تحریم به ورق‌های پائینی خود نزدیک شده و مسأله باید برای بهره‌برداری حداکثری از این فرصت‌ها آماده باشیم. این تحلیلگر مسائل اقتصادی با تاکید بر اهمیت استفاده از تجارب گذشته برای حل مشکلات، عنوان کرد: آیا قرار است باز هم از ارکان اقتصاد را تحویل چین و سایر کشورها بدهیم؟ یا اینکه قرار است از آموزه‌های دو سال اخیر و تجارب به‌دست آمده استفاده کنیم؟ ما در این مدت به‌دلیل تشدید مداوم تحریم‌ها و شیوع کرونا،

دو فرصت طلایی

این کارشناس مسائل اقتصادی با اشاره به لزوم استفاده بهینه از فرصت ایجاد شده در پی رفع احتمالی تحریم‌ها و حل معضل کرونا، عنوان کرد: البته لزوم این برنامه‌ریزی‌ها فقط محدود به پسانتحریم نمی‌شود، بلکه شواهد و قرائن حاکی از امکان حل بحران کرونا در آینده نزدیک است. این مورد نیز ضرورت اهتمام مسئولان برای برنامه‌ریزی علمی و دقیق برای روزگار خوش بعد از کرونا و تحریم را به ما گوشزد می‌کند.

دولت دچار روزمرگی مدیریت

آقایور دولت را دچار روزمرگی مدیریت دانسته و به **تنبلی** گفت: با کمال تاسف باید گفت مسئولان در امر مدیریت کشور دچار روزمرگی شده‌اند. این طرز مدیریت باعث می‌شود تاب‌آوری ما نیز به مقدار زیادی کاهش پیدا کند. نماینده پیشین شیبستر در مجلس با اشاره به رو به

کاهش صادرات غیرنفتی کشور نیز تشدید شد، نرخ ارز نوسان یافت و به‌تبع آن آثار تورمی را در سال جاری به همراه داشت. خانلو در زمینه تامین مالی منابع بودجه در عملکرد امسال و پیش‌بینی سال ۱۴۰۰ اظهار کرد: هیچ گونه استقراری از بانک مرکزی صورت نگرفته و منابع موردنیاز از محل انتشار مالی اسلامی و استفاده از ظرفیت بازار سرمایه انجام خواهد شد و به‌شدت از پولی کردن کسری بودجه به جهت آثار تورمی آن پرهیز شده است.

به تورم ۲ درصدی رسید. نرخ تورم نقطه به نقطه آبان نیز به عدد ۴۶.۴ درصد رسید که این امر باعث شد نرخ تورم متوسط سالانه به ۲۹ درصد برسد. شاخص قیمت مصرف‌کننده در پایان آبان نسبت به اسفند ۹۸ حدود ۳۸ درصد رشد داشته که این موضوع با تورم هدف ۲۲ درصدی همخوانی چندانی ندارد و با توجه به رد شدن نرخ تورم از ۲۹ درصد در آبان، تا پایان سال این نرخ با تورم هدف فاصله بیشتری خواهد گرفت. افزایش انتظارات تورمی، افزایش نرخ ارز، سیاست‌های پولی و مالی و همچنین کسری بودجه از دلایل شتاب گرفتن تورم در سال ۹۹ است.

است که کنترل اوضاع هم سخت‌تر خواهد شد. **استیضاح دژپسند** ارکانی ادامه داد: در یک سال اخیر رکود تورم نقطه به نقطه با ۴۷ درصد شکسته شده و دقیقاً به همین دلیل است که مجلس تصمیم به استیضاح وزیر اقتصاد گرفته است. رئیس مجمع نمایندگان استان خراسان رضوی در مجلس در پایان خاطرنشان کرد: مجلس نیز تلاشش را می‌کند که حقوق‌ها را تا بالاترین سطحی که ممکن است افزایش دهد اما در این روند به جایی می‌رسیم که اگر دستمزد و حقوق بیش از حدی افزایش پیدا کند تولیدکنندگان و کارفرمایان معترض خواهند شد و در پاسخ اقدام به تعدیل نیرو می‌کنند که باز هم مشکل را دوچندان می‌کند.

تاب‌آوری را آموخته‌ایم، پس می‌توانیم از این مسئله هم استفاده کنیم و البته از برتری‌ها و امکانات داخلی هم برای برون‌رفت از این وضعیت بهره بگیریم.

سخن پایانی...

برخی کارشناسان بر این باورند که وضعیت بی‌ثبات سیاسی در آمریکا و همچنین به پایان رسیدن دولت ترامپ، مقدمات بهتر شدن وضعیت اقتصادی کشور را فراهم می‌کند و مسئولان باید از این فرصت طلایی که ممکن است دیگر تکرار نشود نهایت استفاده را ببرند. البته این عده معتقدند دولت نباید بدون برنامه و بی‌محیا به استقبال دوران پسانتحریم برود، بلکه باید با یک برنامه‌ریزی دقیق کشور را برای استفاده حداکثری از این موقعیت کم‌نظیر آماده‌سازد تا شاید بتوان به حل مشکلات معیشتی مردم در سال ۱۴۰۰ امیدوار بود.

نقطه‌ای می‌رساند که شرکتی نوپا مانند بیمه تجارت‌نو در گروه شرکت‌های بیمه هزار میلیارد تومانی جای گیرد.

بیمه آسیا در رتبه اول لیگ ۹۹

شرکت بیمه آسیا رتبه نخست را در بین شرکت‌های بیمه غیردولتی بوسی کشور از حیث سهم از بازار و فروش در اختیار دارد و در ۹ ماه نخست امسال بیش از ۶ هزار و ۵۶ میلیارد تومان حق بیمه تولید کرده که ۱۷.۵ درصد کل فروش ۱۴ شرکت بیمه بوسی را به خود اختصاص داده و در رتبه اول قرار گرفته است. به گزارش روابط عمومی بیمه آسیا به‌تقل از دنیای بیمه، بیمه آسیا با گذشت ۹ ماه از سال ۹۹، بالغ بر ۲ هزار و ۸۹۰ میلیارد تومان خسارت پرداخت کرده که در بین ۱۴ شرکت در رتبه دوم و پس از بیمه دانا قرار می‌گیرد و ۱۷.۴ درصد از کل خسارت پرداخت شده توسط شرکت‌ها، مربوط به شرکت بیمه آسیا بوده است.

بیمه تجارت‌نو به باشگاه هزار میلیاردی‌ها پیوست

معاون فنی شرکت بیمه تجارت‌نو، آخرین آمار فروش این شرکت تا پایان آذر ۹۹ را رقمی حدود ۹۱۰ میلیارد تومان اعلام و اظهار کرد: تا پایان دی امسال این رقم به هزار میلیارد تومان می‌رسد. وی توانمندی و چابکی مدیران جوان شرکت بیمه تجارت‌نو را دلیل اصلی افزایش ۲ برابری پرتقوی این شرکت در سال گذشته برشمرد و افزود: فعالیت و انگیزه مضاعف همکاران باعث شد برای سال ۹۹ برنامه‌ریزی کرده و وارد باشگاه هزار میلیارد تومانی شرکت‌های بیمه‌ای شویم. ملکوتی با بیان اینکه تا پایان سال ۹۹ حق بیمه تولیدی یا همان پرتقوی شرکت بیمه تجارت‌نو به رقم ۱۲۰۰ میلیارد تومان خواهد رسید، گفت: بیمه‌نامه تنها یک کاغذ است. مهم تعهد، اعتماد و اعتبار پشتوانه آن است که ارزشمند بوده و شرکت‌های بیمه را به

شیوع حرفه‌ای را به نمایش بگذارد. به گزارش روابط عمومی بانک ملی ایران، در حالی که خدمات معمول شعب بانک‌ها برای عموم مردم شناخته شده‌است.

این بانک با طراحی جدید و متناسب با نیاز مشتریان در دنیای پیشرفته، شعبه‌ای را رونمایی خواهد کرد که پاسخگوی خواسته‌های استارت‌آپ‌ها و صاحبان ایده‌های نو نیز باشد.

در دنیای کسب‌وکار، نسل جوان امروز که با سوالات بی‌شماری در حوزه پرداخت، امور بانکی، اعتباری و... روبه‌روست و بی‌اطلاعی از قوانین تجارت می‌تواند مهم‌ترین عامل شکست در کار باشد، بانک ملی ایران چاره‌ای اندیشیده که نه‌تنها همه این سوالات را پاسخ می‌دهد، بلکه در پیچه تازه‌ای

را به روی نظام بانکداری کشور می‌گشاید.

اولویت مهم بانک توسعه تعاون

طرح گردشگری توسعه عمران و پرورش شترمرغ شرکت تعاونی ابانگاه کویر از جمله طرح‌هایی بود که حجت‌الله مهدیان در دومین روز از سفر به استان کرمان از نزدیک در جریان پیشرفت آن قرار گرفت. به گزارش روابط عمومی بانک توسعه تعاون، مهدیان همچنین در بازدید از مرکز نوآوری تعاون استان کرمان در نشست با مدیران شرکت‌های مستقر در این مرکز گفت: حمایت از مراکز نوآوری یکی از اولویت‌های مهم در برنامه‌های بانک توسعه تعاون است.

آغاز «انقلاب شعب» با پیشتازی بانک ملی ایران

بانک ملی ایران طرحی «انقلابی» را در حوزه شعب بانک عملیاتی خواهد کرد که می‌تواند نگرشی تازه از بانکداری به